

Tavoitteena täystyöllisyys

Näin uuden talouskatastrofin kynnyksellä täystyöllisyyden tavoittelu voi kuulostaa haihattelulta. Nykyisenkin työllisyysasteen säilyttämisessä tulee olemaan tekemistä, kun maailma yrittää ratkoa velkaongelmiaan kiristämällä vyötään ja Euroopassa kytee paha pankkikriisi.

Pitkään on meillä odotettu, kuinka matalaksi työttömyys voi painua talouskasvun myötä. Vahvat merkit viittaavat siihen, että raja tulee vastaan jossain vajaan 200 000:n tasolla. Sen lisäksi tarvitaan paljon tähänastista vahvempaa panostusta aktiiviseen työvoimapolitiikkaan. Sitä ei ole saatu, kun on luultu sen tulevan erittäin kalliiksi tai on uskottu työnhaun ja -teon kannusteiden vahvistamiseen.

Kannusteiden lisääminen – verojen ja sosiaaliturvan alentaminen – ei kuitenkaan auta, jos työpaikkoja ei ole. Tarvitaan kysyntää. Sitä ei synny julkisen talouden säästöohjelmilla, vaikka tätä mantraa toistetaan nykyään kaikkialla. Velkariipoista on päästävä eroon ja saatava sekä yksityinen että julkinen sektori kysymään lisää työvoimaa.

Viime aikoina useissa maissa on alkanut näkyä merkkejä talouspolitiikan suunnanmuutoksesta, jossa muotiin tulevat veronkorotukset erityisesti suurituloisille ja myös korkeampi inflaatio. Kriisimaiden velkasaneerausten ja pankkien pääomittamisen ohella nämä keinot helpottaisivat velkaongelmia ja ajan myötä työllisyyskehitystäkin.

Mutta on myös toisin päin: vaikka työpaikkoja olisikin, ei niihin välttämättä löydy tekijöitä pelkillä kannustimilla. Olemme jo kaukana niistä ajoista, kun kuka tahansa saattoi ruveta sekatyömieheksi. Tarvitaan koulutusta, perehdyttämistä, joustoja ja julkista rahaa. Yksityinen sektori ei työllistä tarpeeksi ilman julkista tukea, ja julkisissa palveluissa on paljon lisätyövoiman tarvetta.

Aktiivinen työvoimapolitiikka kannattaa paremmin kuin yleisesti luullaankaan. Nuorille se on erityisen tärkeää, koska syrjäytyminen käy todella kalliiksi niin heille itselleen kuin koko yhteiskunnallekin. Senioreiden työllistämistä on vaikeampi tukea tällä perusteella, mutta onhan työuria pidennettävä molemmista päistä. ■

Heikki Taimio

Kuva: Studio Ari Ijäs

48

70

78